

Lesplanning Close reading groep
titel van de tekst: De Stijl
Groep 8

Doel	Focus	Vragen
<p>Sessie 1</p> <p>Doel: Na het lezen van de tekst weten de leerlingen dat De Stijl een kunststroming is die gestart is als tijdschrift. weten de leerlingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dat De Stijl gestart is als tijdschrift o.l.v. Theo van Doesburg in 1917 • Dat De Stijl wordt gezien als een typisch Nederlandse kunststroming • Dat De Stijl een reactie was op de 'chaos' van de Eerste Wereldoorlog. • Dat de kunstenaars die bij De Stijl waren aangesloten vonden dat kunst niet de werkelijkheid moest weergeven, maar harmonie moest uitbeelden in abstracte vormen. 	<p>Algemeen begrip</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerkracht start met het noemen van de doelen van de eerste sessie (deze staan op het bord geschreven): Na het lezen van de tekst weten jullie... • Wat De Stijl is. • Hoe De Stijl gestart is en door wie/wanneer • Waar De Stijl een reactie op was • Wat de kunstenaars van De Stijl vooral belangrijk vonden • De leerkracht leest de tekst voor en de leerlingen maken aantekeningen. Hierbij wordt het eerste stukje gemodeld door de leerkracht, het tweede stukje door de klas en vervolgens proberen de leerlingen het zelfstandig, terwijl de leerkracht de tekst voorleest. 	<ul style="list-style-type: none"> • De aantekeningen worden besproken; Wat heb je gearceerd, onderstreept en waarom? • Welke woorden vond je onduidelijk? • Na het lezen van de tekst worden de antwoorden van de vragen op het bord besproken en hiermee worden ook de doelen van de eerste sessie voor iedereen duidelijk
<p>Sessie 2</p> <p>Doel: De leerlingen verdiepen zich in de doelen van de eerste sessie d.m.v. het</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen maken een mindmap m.b.v. de tekst. • De leerkracht modelt de start, daarna 	<ul style="list-style-type: none"> •

<p>maken van een mindmap. Hierbij wordt duidelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarom het tijdschrift De Stijl genoemd werd • Welke kunstenaars betrokken waren bij de oprichting van het tijdschrift. • Hoe De Stijl een kunststroming werd. • Wat de gedachten achter De Stijl waren, behalve de kunstvormen 	<p>wordt een stukje klassikaal gedaan, in tweetallen en ten slotte individueel (GRRIM model)</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen bespreken de mindmap in tweetallen middels een coöperatieve werkvorm 	
<p>Sessie 3</p> <p>Doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen kunnen aan de hand van een schilderij en/of kunstwerk uitleggen dat het kunst is dat past bij De Stijl. • De leerlingen kunnen uitleggen waarom er is gekozen voor primaire kleuren en rechte lijnen. • De kinderen kunnen hun mening geven waarom zij wel/niet een schilderij en/of kunstwerk van De Stijl thuis zouden willen hebben. 	<p>Wat is de bedoeling van de schrijver?</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerkracht laat een schilderij van Mondriaan zien op het bord of de stoel van Rietveld en bespreekt met de leerlingen de vragen die hiernaast bij de doelen staan. Het is belangrijk de tekst hierbij paraat te houden en te zoeken in de tekst waar de antwoorden staan. Ook de meningen van de leerlingen moeten gebaseerd zijn op de inhoud van de tekst. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ten slotte kijken de leerlingen naar een uitzending van Klokhuis over De Stijl. Wat zien ze terug in het filmpje wat ook in de tekst staat? • EXTRA: • De leerlingen maken een lampion die kenmerken heeft van de kunststroming De Stijl of een Pietje Mondriaan (Sinterklaas)

Wat is de diepere betekenis van de tekst?		
---	--	--

De Stijl

De Stijl (Leiden, oktober 1917- 1931) is een Nederlands maandblad dat in 1917 in Leiden is opgericht. De belangrijkste leden van deze groep waren **Theo van Doesburg**, Bart van der Leek, **Piet Mondriaan**, J.J.P. Oud en **Gerrit Rietveld**. Door het maandblad 'De Stijl' is ook de kunststroming De Stijl ontstaan. De stijl wordt gezien als één van de belangrijkste Nederlandse bijdragen aan de **kunst**. Het wordt ook wel gezien als een revolutie in de vormgeving.

De Stijl: het maandblad

De bedenker van De Stijl was de **kunstenaar** Theo van Doesburg. Veel mensen kennen hem niet als belangrijkste persoon van De Stijl, maar hij heeft andere kunstenaars bij elkaar gebracht en samen vormden zij de leden van het maandblad 'De Stijl'.

Van Doesburg zocht andere kunstenaars, met dezelfde ideeën als die hij had, voor het maken van een tijdschrift. In dit tijdschrift worden alle ideeën van de kunstenaars opgeschreven, je kon in het blad alles lezen over een nieuwe Stijl. Daarom hebben ze het blad 'De Stijl' genoemd. Deze kunstenaarscollega's bewonderde hij vanwege het werk dat zij hebben gemaakt, vandaar dat hij juist hen uitnodigde om deel uit te maken van het maandblad 'De Stijl'. In dit tijdschrift, dat maandelijks werd uitgebracht, werd de achterliggende gedachte van De Stijl uitgelegd.

Kunstenaars die betrokken waren bij het oprichten van het maandblad 'De Stijl' waren **schilder** Bart van der Leek en de **architect** J.J.P. Oud. Architect Gerrit Rietveld en schilder Piet Mondriaan voegden zich later bij de groep, als je daarvan echt mag spreken. De laatste twee hebben elkaar nooit ontmoet.

Het maandblad 'De Stijl' werd opgericht in 1917, in Leiden.

Na de dood van Theo van Doesburg heeft de stijlgroep nog één keer samen een nummer van De Stijl samengesteld ter nagedachtenis aan Van Doesburg. De Stijlgroep viel hierna, in 1931, uit een.

Veel oud-leden bleven de grondgedachten, de eerste ideeën, van de beweging ook na de dood van Van Doesburg trouw. Rietveld bleef meubels maken in de stijl van De Stijl en ook Mondriaan ging door met het maken van abstracte composities.

De Stijl: de kunststroming

Door middel van het tijdschrift probeerden de kunstenaars van 'De Stijl' nationale en internationale aansluiting te vinden bij andere kunstenaars. Vanuit het tijdschrift is dan ook de kunststroming 'De Stijl' ontstaan. Doordat het tijdschrift bekender werd onder kunstenaars, werd ook de kunststroming 'De Stijl' steeds bekender.

De Stijl wordt wereldwijd als een typisch Nederlandse kunststroming gezien, omdat er vooral Nederlandse kunstenaars waren aangesloten bij de groep en dat terwijl de leden van De Stijl, juist een internationale stijl wilde creëren. De Stijl kreeg wel internationale bekendheid, maar niet op de grootse manier dat ze gehoopt hadden.

De Stijl wilde een stijl creëren die tijdloos was en voor iedereen bereikbaar. Ze wilde de grootste stijl aller tijden zijn. Ze waren heel idealistisch en streefden naar een betere wereld. De kunstenaars van De Stijl wilden hun kunst niet alleen toegankelijk maken voor de rijke mensen, maar ook voor de "gewone" mensen. Ze wilden door middel van kunst laten zien wat er in de

maatschappij nog niet bereikt was: orde! Ze sloten willekeur uit, gingen voor orde, harmonie en de perfecte balans. Je hoefde in een schilderij niet gelijk de betekenis te zien, maar je moest er over na gaan denken.

De Stijl was geen homogene groep zoals veel mensen denken. Er zijn maar twee tentoonstellingen geweest van de stijlgroep. Het meeste contact ging via brieven. Daarnaast was bijna alles wat over de Stijl naar buiten kwam een idee van van Doesburg. Hij was de persoon die bepaalde wat wel en wat niet tot de Stijl behoorde.

De Eerste Wereldoorlog

De stijlgroep is een reactie op de “chaos” van de [Eerste Wereldoorlog](#), die plaatsvond in de moderne tijd: in 1914 was de Eerste Wereldoorlog begonnen en hoewel Nederland neutraal was in deze oorlog, had het wel degelijk invloed op de Nederlandse samenleving. Vele goederen werden schaars, er ontstond honger, armoede, wanorde en Nederland kreeg een plotselinge stroom van Belgische [vluchtelingen](#). Het was een donkere en sombere tijd waar de stijlgroep verandering in wilde brengen.

De kenmerken van De Stijl

De Stijlgroep wilde terug naar de essentie, de basis. De kunst was er volgens hen om de mensen een andere wereld te laten zien, om de mensen een bepaald gevoel te geven en om harmonie te tonen. De vormgeving en de werkelijkheid zijn daarbij bijzaak. Er werd alleen gebruikgemaakt van wat, volgens hen, echt nodig was. Belangrijker is de inhoudelijke opdracht die de kunstenaars zichzelf stelden: idealisme. Kunst moest niet de werkelijkheid weergeven, maar de harmonie uitbeelden die volgens hen de wet was van het heelal. Voor die harmonie had je abstracte vormen nodig, rechte lijnen en heldere kleuren.

De kunstenaars gingen uit van drie ‘[primaire kleuren](#)’ (rood, geel, blauw), aangevuld met drie ‘niet-kleuren’ (zwart, wit grijs). De lijnen en hoeken moesten in hun opvatting recht zijn.

De Stijl was niet alleen gericht op kunst in de vorm van schilderijen, maar ook op architectuur, [poëzie](#), [literatuur](#), [filosofie](#) en [muziek](#).

De kunstwerken en de overige stroming, lieten dus niet het willekeurige humeur van de kunstenaar zien, maar hielpen de mensen in het binnen- en buitenland, volgens hen, op weg naar de waarheid en zuiverheid.

De Stijl was niet gericht op de maatschappelijke omstandigheden in de wereld, maar op alle gebeurtenissen in de wereld die zij onzin vonden. De kunst van De Stijl hoorde zich niet met de alledaagse taferelen bezig te houden, maar moest rust bereiken. De kunstenaars van De Stijl vonden zichzelf een absoluut voorbeeld voor de rest van de wereld. Dit is ook de reden dat ‘De Stijl’ zichzelf deze naam gaf, ze waren overtuigd van zichzelf.

De Stijl

De Stijl ([Leiden](#) , oktober 1917- 1931) is een Nederlands maandblad dat in 1917 in Leiden is opgericht. De belangrijkste leden van deze groep waren [Theo van Doesburg](#) , Bart van der Leek, [Piet Mondriaan](#) , J.J.P. Oud en [Gerrit Rietveld](#) . Door het maandblad 'De Stijl' is ook de kunststroming De Stijl ontstaan. De stijl wordt gezien als één van de belangrijkste Nederlandse bijdragen aan de [kunst](#) . Het wordt ook wel gezien als een revolutie in de vormgeving.

De Stijl: het maandblad

De bedenker van De Stijl was de [kunstenaar](#) Theo van Doesburg. Veel mensen kennen hem niet als belangrijkste persoon van De Stijl, maar hij heeft andere kunstenaars bij elkaar gebracht en samen vormden zij de leden van het maandblad 'De Stijl'.

Van Doesburg zocht andere kunstenaars, met dezelfde ideeën als die hij had, voor het maken van een tijdschrift. In dit tijdschrift worden alle ideeën van de kunstenaars opgeschreven, je kon in het blad alles lezen over een nieuwe Stijl. Daarom hebben ze het blad 'De Stijl' genoemd. Deze kunstenaarscollega's bewonderde hij vanwege het werk dat zij hebben gemaakt, vandaar dat hij juist hen uitnodigde om deel uit te maken van het maandblad 'De Stijl'. In dit tijdschrift, dat maandelijks werd uitgebracht, werd de achterliggende gedachte van De Stijl uitgelegd. Kunstenaars die betrokken waren bij het oprichten van het maandblad 'De Stijl' waren [schilder](#) Bart van der Leek en de [architect](#) J.J.P. Oud. Architect Gerrit Rietveld en schilder Piet Mondriaan voegden zich later bij de groep, als je daarvan echt mag spreken. De laatste twee hebben elkaar nooit ontmoet.

Het maandblad 'De Stijl' werd opgericht in 1917, in Leiden.

Na de dood van Theo van Doesburg heeft de stijlgroep nog één keer samen een nummer van De Stijl samengesteld ter nagedachtenis aan Van Doesburg. De Stijlgroep viel hierna, in 1931, uit een.

Veel oud-leden bleven de grondgedachten, de eerste ideeën, van de beweging ook na de dood van Van Doesburg trouw. Rietveld bleef meubels maken in de stijl van De Stijl en ook Mondriaan ging door met het maken van abstracte composities.

De Stijl: de kunststroming

Door middel van het tijdschrift probeerden de kunstenaars van 'De Stijl' nationale en internationale aansluiting te vinden bij andere kunstenaars. Vanuit het tijdschrift is dan ook de kunststroming 'De Stijl' ontstaan. Doordat het tijdschrift bekender werd onder kunstenaars, werd ook de kunststroming 'De Stijl' steeds bekender.

De Stijl wordt wereldwijd als een typisch Nederlandse kunststroming gezien, omdat er vooral Nederlandse kunstenaars waren aangesloten bij de groep en dat terwijl de leden van De Stijl, juist een internationale stijl wilde creëren. De Stijl kreeg wel internationale bekendheid, maar niet op de grootse manier dat ze gehoopt hadden.

De Stijl wilde een stijl creëren die tijdloos was en voor iedereen bereikbaar. Ze wilde de grootste stijl aller tijden zijn. Ze waren heel idealistisch en streefden naar een betere wereld. De kunstenaars van De Stijl wilden hun kunst niet alleen toegankelijk maken voor de rijke mensen, maar ook voor de "gewone" mensen. Ze wilden door middel van kunst laten zien wat er in de maatschappij nog niet bereikt was: orde! Ze sloten willekeur uit, gingen voor orde, harmonie en de perfecte balans. Je hoefde in een schilderij niet gelijk de betekenis te zien, maar je moest er over na gaan denken.

De Stijl was geen homogene groep zoals veel mensen denken. Er zijn maar twee tentoonstellingen geweest van de stijlgroep. Het meeste contact ging via brieven. Daarnaast was bijna alles wat over de Stijl naar buiten kwam een idee van van Doesburg. Hij was de persoon die bepaalde wat wel en wat niet tot de Stijl behoorde.

De Eerste Wereldoorlog

De stijlgroep is een reactie op de "chaos" van de [Eerste Wereldoorlog](#) , die plaatsvond in de moderne tijd: in 1914 was de Eerste Wereldoorlog begonnen en hoewel Nederland neutraal was in deze oorlog, had het wel degelijk invloed op de Nederlandse samenleving. Vele goederen werden schaars, er ontstond honger, armoede, wanorde en Nederland kreeg een plotselinge stroom van Belgische [vluchtelingen](#) . Het was een donkere en sombere tijd waar de stijlgroep verandering in wilde brengen.

De kenmerken van De Stijl

De Stijlgroep wilde terug naar de essentie, de basis. De kunst was er volgens hen om de mensen een andere wereld te laten zien, om de mensen een bepaald gevoel te geven en om harmonie te tonen. De vormgeving en de werkelijkheid zijn daarbij bijzaak. Er werd alleen gebruikgemaakt van wat, volgens hen, echt nodig was. Belangrijker is de inhoudelijke opdracht die de kunstenaars zichzelf stelden: idealisme. Kunst moest niet de werkelijkheid weergeven, maar de harmonie uitbeelden die volgens hen de wet was van het heelal. Voor die harmonie had je abstracte vormen nodig, rechte lijnen en heldere kleuren.

De kunstenaars gingen uit van drie 'primaire' kleuren (rood, geel, blauw), aangevuld met drie 'niet-kleuren' (zwart, wit, grijs). De lijnen en hoeken moesten in hun opvatting recht zijn.

De Stijl was niet alleen gericht op kunst in de vorm van schilderijen, maar ook op architectuur, poëzie, literatuur, filosofie en muziek.

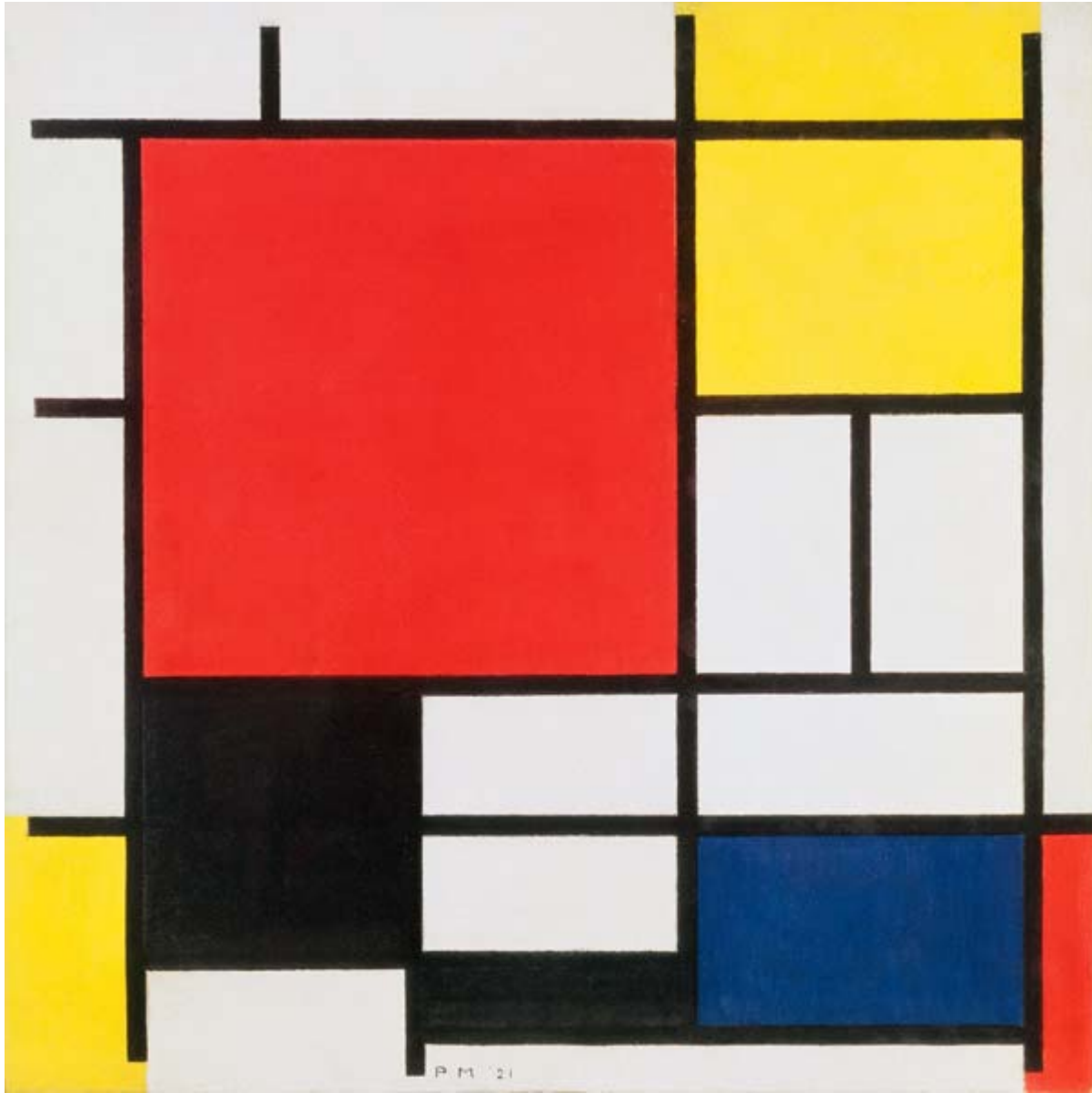
De kunstwerken en de overige stroming, lieten dus niet het willekeurige humeur van de kunstenaar zien, maar hielpen de mensen in het binnen- en buitenland, volgens hen, op weg naar de waarheid en zuiverheid.

De Stijl was niet gericht op de maatschappelijke omstandigheden in de wereld, maar op alle gebeurtenissen in de wereld die zij onzin vonden. De kunst van De Stijl hoorde zich niet met de alledaagse taferelen bezig te houden, maar moest rust bereiken. De kunstenaars van De Stijl vonden zichzelf een absoluut voorbeeld voor de rest van de wereld. Dit is ook de reden dat 'De Stijl' zichzelf deze naam gaf, ze waren overtuigd van zichzelf.

Na het lezen van de tekst weten jullie...

- Wat De Stijl is
- Hoe De Stijl gestart is en door wie/ wanneer
- Waar De Stijl een reactie op was
- Wat de kunstenaars van De Stijl vooral belangrijk vonden

P.M. 21

